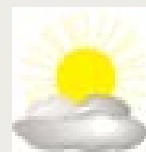

FRISS ÚJSÁG

Nicolae Istrate edző-játékos vezénylete alatt magabiztos győzelmet aratott az Unio SK férfi kézilabda-csapata. /7.

24°

Folytatódik a késő nyári idő. /4.

Nem „menő” az életjáradék

Nincs áttörés a mezőgazdasági életjáradékot igénylők számának tekintetében. A megyében márciusig 200, azóta további, mindössze 50 igénylést iktatott az életjáradék-folyósító iroda.

BÓDI SÁNDOR

A földtulajdonosok magas számához képest (mintegy 110 000) kevesen igénylik a mezőgazdasági életjáradékot a megyében, pedig a tulajdonosok fele megfelelne mind az életkor, mind a bérben művelés feltételének. Két feltétel nem teljesül a leggyak-

rabban, amely miatt az életjáradék-folyósító iroda nem fogadja el a kérelmeket: a tulajdonbathelyezést igazoló birtoklevélén egyenlő több örökös is szerepel, akik közül nem mind igényli vagy igényelheti az életjáradékot, illetve hogy az igénylő több mint 10 ha földterülettel rendelkezik.

A mezőgazdasági életjáradék-ról a 2005/247-es ingatlantörvény rendelkezik. A jogszabály értelmében a 62. életévüket betöltött földtulajdonosok minden egyes hektár föld után bérbeadás esetén 50 eurónak, eladás során 100 eurónak megfelelő éves életjáradékot kapnak. Az igénylésnél fontos, hogy túllegyenek a va-

gyonelosztáson, azaz a birtoklevélén csak a saját nevük szerepeljen. Csak az igényelheti az életjáradékot, aki nem több mint tíz hektár saját vagy örökölt föld tulajdonosa. Házastársak 10–10 hektárig külön-külön igényelhetik a járadékot. Igénylés esetén saját művelésben nem maradhat 50 árnál nagyobb földterület. /5.

MI ÚJSÁG?

Versenyek, tájékoztatók és útlezárás Szatmárnémetiben

Az Európai Mobilitási Hét idei rendezvényeit az Europrojekt Egyesület és a Szatmár Megyei Környezetvédelmi Ügynökség közösen tartják. A részletes programról Babos Tibor egyesületi elnök (képünkön) tájékoztatta lapunkat. /3.

MI ÚJSÁG?

Öt esztendőre kitiltották Szlovákiából

Rendőrök hurcolták el Pozsonyban a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom vezetőjét, aki a magyarellenes akciók ellen akart tiltakozni. /2.

RÖVIDEN

Hatoslottó. A vasárnapi lottóhúzás nyertes számai: 4, 23, 21, 32, 3, 37. Szerencseszám: 1636398.

Új igazgató. Klárik László Attilát nevezték ki a Vidékfejlesztési és Halászati Támogatás-folyósítási Ügynökség (APDRP) élére. A sepsiszentgyörgyi születésű 38 éves Klárik a Közigazgatási és Belügyminisztérium keretében dolgozott, illetve a Babeş-Bolyai Tudományegyetem politológia szakán előadótanárként tevékenykedett.

Egyelőre lesz tanítás minden iskolában

A pénteki tanévnyitó ünnepségek után ma a megye összes iskolájában lesz tanítás — tájékoztatta lapunkat Ioan Drăgan, az Országos Tanügyi Szakszervezet (FEN) Szatmár megyei vezetője. Elmondta, az érdekképviseleti szervezet újabb találkozót kért a kormány képviselőitől, még nem lehet tudni, a két fél mikor fog leülni tanácskozni. „Addig semmilyen tiltakozó akciót nem szervezünk” — jelentette ki Drăgan.

Foto: Szénás Zoltán

Gomba, nagy mennyiségben. Annak ellenére, hogy az elmúlt napokban nagy számban kerültek kórházba gombát fogyasztó gyerekek és felnőttek, azóta is nagyon sokan vásárolnak erdőkben és legelőkön termelt gombát az élelmiszerpiacokon, vagy akár a forgalmasabb utak mentén is. A többnyire roma nemzetiségű lakosok, akik a gombaérés időszakában gombászásból és gomba-

adásból élnek, keveset törődnek azzal, hogy az általuk eladott egy kilóban mennyi az ehető és mennyi a betegséget vagy akár halált okozó, amúgy szépen néző darab. Meglepő, hogy a tragédiákról szóló hírek dacára sokan vásárolnak az utakon is gombát, azt remélve, hogy ők majd el tudják dönteni, hogy melyik az ehető és melyik a mérgező gomba.

A prefektus közvetített Radu Bud megpróbált besegíteni a szatmárhegyi felekezeti konfliktus megoldásába.

BABOS KRISZTINA

A kommunista rendszer által államvallási rangra emelt ortodox egyház Szatmárhegyen is nehezen válik meg attól a templomtól, amely jog szerint a görög katolikusokat illetné meg. Az „aranykorban” közösen használták az épületet, a rendszerváltás óta viszont a görög katolikusok visszakövetelik templomukat. Az állandó viszály megszüntetése érdekében szombaton semleges pályán, a prefektúrán hozta össze Radu Bud a feleket.

Elvben megegyeztek

A hivatal sajtóközleménye szerint sikerült tető alá hozni egy megegyezést a templomhasználati beosztást il-

letően. Az ortodoxok képviselői ígéretet tettek arra, hogy kifizetik hátralékaikat, továbbá megállapodtak, hogy az elkövetkezőkben testvériesen megosztottnak a költségeken.

A szatmárhegyi polgármester felvállalta, hogy megpróbál kieszközölni egy tanácsi döntést annak érdekében, hogy az ortodoxok ingyen egy olyan területhez jussanak, melyen felépíthetnek maguknak egy saját templomot. Végül abban is megállapodtak, hogy szerét ejtik még egy találkozónak, ahol a felekezetek az összes problémáikat kibeszélhetik. A sikerre való tekintettel újból a prefektusi védőszárnyak árnyékában ülnek majd közös asztalhoz.

Hagyományérzés

„Nyitva látam mennyeknek kapuját...” — Istenes és világi énekek, népzenei párhuzamokkal a nagyvilágból. A Szatmári Friss Újság meghívására ezzel a címmel ad koncertet a világhírű magyarországi népdalénekes, Sebestyén Márta és a Bolya-Dongó Duó a szatmár-

németi Láncoş-templomban, szeptember 22-én, pénteken, 19 órától. A különleges zenei előadás előtt az énekesnő két tehetséges zenésztársával, Szokolay Dongó Balázssal és Bolya Mátyással együtt adott interjú-t lapunknak. /6.

Szokolay Dongó Balázs, Sebestyén Márta és Bolya Mátyás

Foto: Szénás Zoltán

Az ócskapiacra rendszeresen kilátogatók nemegyszer fedezhetnek fel olyan értékes, régi könyveket, amelyekhez pottom összegért hozzá lehet jutni. Az ok többféle is lehet: a tulajdonos nem is sejtí, mennyit ér a könyve; vagy a szükség kényszeríti erre a lépésre, hiszen csak így tudja pótolni megélhetésre nem elég nyugdíját.

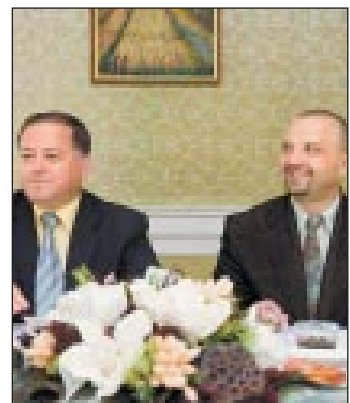
SZATMÁRI FRISS ÚJSÁG
Szatmárnémeti,
M. Viteazul út 32.
440030

Új szakok, új tanárok

A szatmárnémeti Művészeti Iskola új szakokkal várja az ide jelentkezőket.

CSUKA TÍMEA

A 2006/2007-es tanévben új szakok indulnak a szatmárnémeti Művészeti Iskolában, népzene és –tánc, könnyűzene, basszusgitár és dob szakokon – tájékoztatta lapunkat Mircea Deac igazgató. A másod- és harmadéves diákok szeptember 15-től iratkozhatnak be az iskolába, de az első évet kezdőknek felvételi vizsgán kell bizonyítaniuk, hogy a választott szakhoz szükséges adottságokkal rendelkeznek. A szűrővizsgákra szeptember 18. és 20. között kerül sor.

Felician Pop és Mircea Deac

A Művészeti Iskola pedagógusai szeptember 4. és 8. között informatika-továbbképzésen vettek részt, melyet Csengeri Zsolt informatikus tartott – mondta el a művészeti iskola igazgatója. Ugyanakkor nemcsak új szakok várják idén a diákokat, hanem új tanárok is: Vastag Teodora klasszikus ének szakon, Călin Keresztesi könnyűzene szakon, Vasile Chiorean népzene szakon és Bródi Adrian basszusgitár szakon.

„A tervek szerint az év végéig a Népi Alkotások Háza és a szatmárnémeti Művészeti Iskola közösen egy hangstúdiót szeretne létrehozni, amelyet főként az iskola diákjai használnak majd” – mondta Felician Pop, a Népi Alkotások Házának igazgatója.

Minőségi oktatás

Az oktatás minőségét ellenőrző bizottság iskolai és tanfelügyelői szinten is létrejön.

CSUKA TÍMEA

Az elmúlt héten Kónya László főtanfelügyelő-helyettes és Cziprok András menedzsmenért felelős tanfelügyelő kétnapos képzésen vettek részt Targovistén, melynek témája az oktatás minősége volt. „A romániai oktatás jövője szempontjából fontos a fejlesztési stratégia elkészítése, ennek alapján minden iskola kidolgozhatja a maga stratégiáját, 4-8 évre előre” – tájékoztatót Kónya László főtanfelügyelő-helyettes. Kónya elmondása szerint ebben a tanévben a kreativitás fejlesztése lesz a cél.

Képzések is lesznek

A hét folyamán minden tanintézményben megalakul a minőség-ellenőrző bizottság, amely testületnek a munkáját tanfelügyelői szinten a menedzsmenért felelős tanfelügyelők: Cziprok András és Govor Daniela koordinálják. „A kétnapos képzés során létrejött az ún. ARACIP, az okta-

Kónya László főtanfelügyelő-helyettes

tás és nevelés minőségét monitorizáló és felmérő szervezet, amely külső szervezetként fog részt venni ebben a tevékenységben” – mondta Kónya László. A képzésen tanultak alapján kéthavonta tanfolyamot kell majd tartaniuk az iskolaigazgatók és a minőség-ellenőrző bizottságok vezetői számára – a bizottságnak már év elején fel kell mérnie a gyermekek képességeit.

„Hagyományérzők” a Láncoș-templomban

Sebestyén Márta és a Bolya – Dongó Duó istenes és világi énekekkel érkezik Szatmárnémetibe. A szeptember 22-én este 7 órától kezdődő előadás ősbemutatója Velencében volt.

Istenes és világi énekek, népzenei párhuzamokkal a nagyvilágból – ezzel az alcímmel ad koncertet Sebestyén Márta és a Bolya–Dongó Duó a szatmárnémeti Láncoș-templomban szeptember 22-én. A különleges zenei élménynek ígérkező koncert előtt az énekesnő két tehetséges zenésztársával, Szokolay Dongó Balázssal és Bolya Mátyással együtt adott interjút lapunknak.

— **A legnagyobb zenei színpadokon lépett fel, hangját hallhattuk a kilenc Oscar-díjas Angol beteg című filmben, a Deep Forrest-tel közösen készített nagy sikerű lemezén. Hogyan kezdődött ez a karrier?**

Sebestyén Márta:

— Egész kicsi korom óta gyűjtöm, tanulom, éneklek az ország és a határon túli magyarság különböző tájainak dalait. Kislányként magnóról, lemeztájszóról hallgattam és tanultam meg ezeket a varázslatos dalokat. Olyan sokat hallgattam a lemezeket, hogy már tökéletesen ismertem a dallamot, a szövegeket, és magam is énekelni kezdtem. Később nehezen, de eljutottam olyan földre, ahonnan a dalok származtak. Az első igazi sikereket az jelentette, hogy amikor a helybeliek előtt énekeltem, nem akarták elhinni, hogy nem oda valahova a környékre való vagyok. Emlékszem, az egyik példaképem egy moldvai csángó asszony volt, akit ugyancsak egy lemezen hallottam énekelni, és akiktől életem első népdalát megtanultam. Nagyon izgultam, amikor 1974-ben ott volt ez az asszony a koncertemen. Anyira felzaklatott, hogy a „tanítóm” ott ül, figyel és hallgat engem, hogy egyszerűen elfelejtettem az egyik dal végét.

— **Korán jöttek a sikerek, de ma is aktívan énekel szólóban és több formációban is. Mégis, szinte kikéri magának, ha sztárnak titulálják...**

Sebestyén Márta:

— Igen, mert manapság az számít sztárnak, aki gyors anyagi sikert tud felmutatni, vagy az, akit a média mesterséges úton sztárrá emel. Sajnos erről szól a „világzene” kategória is, ahol ügyes receptek alapján válik sikeressé egy-egy előadó vagy csoport, akik rendszerint aztán elég hamar el is tűnnek a süllyesz-

Szokolay Dongó Balázs, Sebestyén Márta és Bolya Mátyás

tóban. Ami engem illet, a külföldi sikerek nem változtatták meg az életemet, ma is a munkának és a családomnak élek és hiszek abban, amit csinálom.

— **A népzeneben kevésbé jártas közönség nem biztos, hogy jól ismeri két zenésztársát, Szokolay Balázst és Bolya Mátyást.**

Sebestyén Márta:

— Balázs népzene és népzenei ihletésű improvizatív zenét játszik dudán, furulyán és szaxofonon. A Kárpát-medencei folklór mélyebb tanulmányozása során alakultak saját kompozíciói. 1994-ben lett a Népművészet Ifjú Mestere cím birtokosa. 1990 és 2000 között több neves zenekarban is játszott, és aktív néptánckísérő zenészként is működött. Tótkomlósról származik, ahol édesapja népművészeti gyűjteményében nőtt fel. Húszévesen kezdett zenét tanulni, ma már maga is tanít az Óbudai Népzenei Iskolában, dudát. Mátyás kobzon és citerán játszik. A magyar népzene sok oldalról járja körül, de foglalkozik bolgár, török, görög és más népzeneekkel, valamint régebbi korok

zenéjével is. Kreatív alkotó a vizuális művészetek terén is, saját zenekarát, a Kárpátia Folkműhelyt 2002-ben az év folkegyüttesének járó eMeRTon díjjal jutalmazta a Magyar Rádió. A Magyar Zenetudományi Intézet népzenei archívumában dolgozik, emellett részt vesz egy civil szervezet, a Csángó Kulturális Egyesület munkájában is.

— **Most hármásban érkeznek Szatmárnémetibe. Mit lehet tudni magáról a formációról?**

Sebestyén Márta:

— A lényeg, hogy a triónknak ebben az első anyagában nem a népzene táncosabb, „bulizósabb” vonulatából merít, inkább a népi tudásnak a kevésbé ismert, kissé elmélyültebb darabjaiból, melyek egy része például a nagy sorskérdésekről szól. Velencében, a Redentore templomban volt az ősbemutatónk, később a spanyol király udvarában is felcsendültek ezek a dalok.

Bolya Mátyás:

— A műsor az európai múlt azon töredékeit sorakoztatja egymás mellé, amelyeket a magyar hagyomány őrzött meg és fejlesztett tovább. Mi ezeket az emlé-

ket kutatjuk, a műsorban ezekből merítünk, mivel nagyon fontosnak tartjuk, hogy most is, később is „anyanyelvi szinten” használjuk e kulturális örökségünket. Hitünk szerint ránk is illik Kiss Ferenc zenésztársunk egy vélt elírásából származó, azóta már szinte bevett meghatározása: hagyományörzés helyett hagyományérvés. Számunkra ez jelenti azt, hogy a legbensőbb érzéseink szerint, őszinte szenvedéllyel zenélünk. Mi úgy határozzuk meg, hogy népzenei ihletésű improvizatív kamarazene-t játszunk.

— **A mostani műsor milyen dalokból áll össze?**

Szokolay Balázs:

— Sokan azok közül, akik nem ismerik, a cím alapján félreértik a műsort, azt gondolva, hogy egyházi énekekről van szó. Pedig nem, ezek népdalok. Van köztük a moldvai csángó hagyományból fennmaradt altató és vallásos ének, belső-ázsiai dorombénekek, cseremis ének és somogyi pásztordal. De emléltethetünk a Mátyás király halálára 1490 körül írt emlékdalt, mely a középkori epikus stílus máig élő példája. Lesznek dalok Rákóczi korából, köztük a fegyveres táncokból kiérlelődött „hajdú táncc”, mely szinte a nemzeti tánc rangját vívta ki a Magyarországra látogató utazók szemében.

— **Milyen érzésekkel készülnek a szatmárnémeti előadásra?**

Sebestyén Márta:

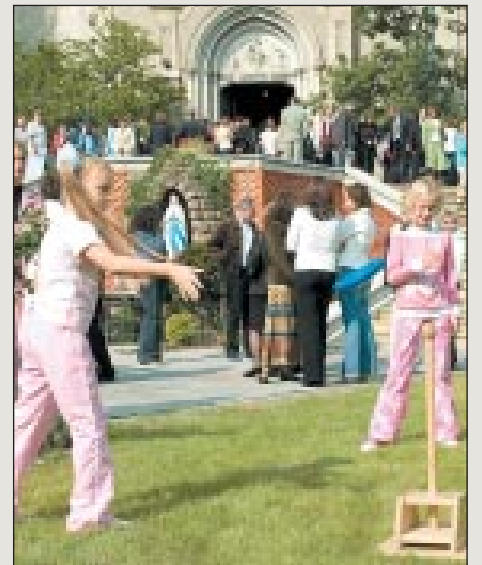
— Nagyon várjuk a fellépést, és magunk is kíváncsiak vagyunk, hiszen egy különleges templomba hívtak minket: szerintünk így aztán tényleg minden értelemben történelmi lesz a koncert. Egyébként pedig magam nagyon sok érzelmi szállal kötődöm az erdélyi és a román emberekhez, zenéhez. Sokat kaptam, kaptunk zenei kincsekből, és hiszem, hogy a megbecsülés, a tisztelet kölcsönös is, hiszen mi a világ minden tájára elvisszük az ő csodálatos zenéjüket. Bár a jelek szerint a politikusok a nemzeti ellentétek miatt nem tudnak megegyezni, mi hiszük azt, hogy a zene, a mi zenénk is képes arra, hogy békében megtartsa egymás mellett a különböző nemzetek gyermekeit.

AZ INTERJÚT KÉSZÍTETTE SZEGŐ PÉTER

RÖVIDEN

□ **Támogatás.** A Szatmár Megyei Tanügyi Ház 150 ezer RON támogatást kapott a pedagógusok továbbképzésére a tanügyminisztériumtól — tudtuk meg Szász Piroskától, az intézmény igazgatónőjétől. Az iskolaigazgatók számára nemrég megtartott gyűlésen Szász Piroška kérte, hogy minden tanintézményben legyen egy pedagógus, aki az oktatók továbbképzéséért felel. Készül ugyanakkor egy olyan kiadvány, amelyben feltüntetik a Tanügyi Házának összes továbbképző kurzusát, melyet a tanügyminisztériumhoz küldenek majd el, elbírálásra. Ennek összeállításához várják az ötleteket a tanároktól és véleményüket arról, hogy milyen képzéseken vennének szívesebben részt, de ötleteket adhatnak a szabadidő eltöltésére, konferenciák, szemináriumok vagy kulturális rendezvények témáira is.

□ **Munkajogi sérelmek.** Augusztus folyamán 39, munkaviszonnyal kapcsolatos panaszt iktatott a megyei területi munkavédelmi felügyelőség, köztük 22-t magánszemélyek, a többi cégek nyújtották be. A panaszok többsége a munkaszerződés hiányával, a bérek, illetve biztosítási járulékok kifizetésének elmaradásával vagy késésével, a munkakönyv kiadásának felmondást követő megtagadásával áll összefüggésben.

□ **Pfarrfest.** Vasárnap a Kálvária-templomban német és román ajkú hívek együtt ünnepelték a közösség napját (Pfarrfest). A két nyelvű ünnepélyes szentmisét Schupler Tibor és Diacu Anton celebrálta 10 órakor. A szentmise után kulturális műsor következett, amelyen fellépett az NDF énekkara, a szervezethez tartozó gyermek táncgyűttes, illetve felnőtt néptáncgyűttes, a Kálvária-templom román kórusa és a Santicum nevű közös kórusa. Az ünnepség jó hangulatához a mezőfényi fúvószenekar térzene-műsora is hozzájárult.

AZ OLVASÓ HANGJA

Tisztelt Tanácsos Urak!

Lehet, hogy ez a levél nem fog eljutni önökhöz, szatmárnémeti Tanácsos Urakhoz, de én mégis megírom. Volna Önökhöz néhány kérdésem. Először is a Bel-Ami kocsmával kapcsolatban, amely már tönkretette jó pár család életét. Tudtommal Önök hoztak egy olyan rendeletet, amely megtiltja lakodalmas rendezését olyan helyen, amelyet közös válaszfal határol lakáscélú épületektől. Na, hát ez nincs így, mert nekünk itt a központban egy pokol az életünk. Évtizedes becsületes munkával megkeresett pénzünkön vittünk a központban egy lakást, hogy nyugodt helyen éljünk, erre Önök egy cirkuszi arénát csináltak az Újfőtérből. Hogy csak a városnapot említsem: röplabdaverseny, sörfesztivál, autókiallítás, autóparkoló, motorbiciklis ralipálya. A sétálásra már rég lemondunk, az ablakot nem lehet nyitva hagyni, egyszóval pokol az életünk. Szeretnők tudni, hogy mit szándékoznak tenni az érdeklünkben?

TISZTELTTEL: KARASI MIKLÓS LAKÓSZÖVETSÉGI ELNÖK

ITT CSAK ÖNÖKÉ A SZÓ!

Várjuk leveleiket a Szatmári Friss Újság Szatmárnémeti, M. Viteazul utca 32. szám, irányítószám 440030 címre, e-mailjüket a frissujzag@informmedia.ro címre, telefonszolgálatunk a 0361/401209-es számon fogadja hívásaikat, a szerkesztőségben személyesen 16 és 19 óra között kereshetik fel olvasószolgálatunkat. A leveleket terjedelmi okokból rövidíthetjük a közlésnél. Nem közzölhetünk azonban a jog- vagy etikai szabályokat sértő, vagy névtelen leveleket. Minden esetben kérjük, tüntessék fel a levél/e-mailen a telefonszámukat is, hogy felvehessük Önökkel a kapcsolatot!